

Vanhus- ja vammaisneuvosto**10.12.2024****AIKA** 10.12.2024, klo 11.31–14.23**PAIKKA** Kunnantalo, Luotosali ja Teams**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

Asia	Otsikko	
55.	Kokouksen järjestäytyminen	86
56.	Ikääntyneiden palvelut Hailuodossa	87
57.	Hailuodon kunnan ajankohtaiset asiat	88
58.	Kuntalaisten palautetta vanhus- ja vammaisneuvostolle	90
59.	Pohteen vanhus- ja vammaisneuvoston ajankohtaiset asiat	91
60.	Hailuodon vanhus- ja vammaisneuvoston ajankohtaiset asiat	93
61.	Muut esille tulevat asiat	96
62.	Kokouksen päättäminen	97

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Anneli Viitaluoma	puheenjohtaja	Klo 11.31–13.33
	Airi Sipilä	varapuheenjohtaja	puheenjohtaja klo 13.34–14.23
	Anne Junnikkala	jäsen	
	Raili Louhimaa	jäsen	
	Tuula Paltakari-Piekkola	jäsen	Teams 11.31–14.05
	Hannu Tuhkanen	jäsen	
	Raija Tuhkanen	jäsen	
	Pirkko Rantasuo	varajäsen	
	Elsa Tuominen	varajäsen	
MUU	Maria-Theresa Vähäkangas	vastuuyksikköpäällikkö, Pohde	Teams 11.31–12.37
	Mervi Pirkola	koordinaattori, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sihteeri	
POISSA	Ulla Autio	jäsen	
	Raili Haapala	jäsen	
	Leena Luoma-aho	jäsen	
	Marja Rantasuomela	jäsen	
	Kimmo Sorvoja	jäsen	

ALLEKIRJOITUKSET

Anneli Viitaluoma
Puheenjohtaja

Mervi Pirkola
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT 55-62

MUISTION TARKASTUS

Hailuoto . 2024

Anne Junnikkala
Muistion tarkastaja

MUISTIO YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Yleisessä tietoverkossa tarkastuksen jälkeen.

55**Kokouksen järjestäytyminen****Vanhus- ja vammaisneuvosto**

Kokouksen avaaminen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi.

Muistion tarkastajan valitseminen.

Päätös:

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

Muistion tarkastajaksi valittiin Anne Junnikkala.

56**Ikääntyneiden palvelut Hailuodossa****Vanhus- ja vammaisneuvosto****Selostus:**

Vieraana Saarenkartanon vastuuyksikköpäällikkö Maria-Theresa Vähäkangas, joka kertomassa ja vastaamassa vanhus- ja vammaisneuvoston kysymyksiin ikääntyneiden palveluista palvelukoti Saarenkartanosta sekä kotihoidosta.

Päätös:

Vanhus- ja vammaisneuvoston vieraana keskustelemassa ja vastaamassa vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenten esittämiin kysymyksiin ympärivuorokautisen asumisen palvelukoti Saarenkartanon sekä kotiin annettavien palveluiden vastuuyksikköpäällikkö Maria-Theresa Vähänkangas.

Keskustelua käytiin:

- palveluiden piirissä olevien asiakkaiden määrästä,
- henkilöstön määrästä,
- henkilöstömitoituksesta ja henkilöstömitoitusta koskevista suosituksista,
- kotihoidon ja palvelukodin henkilöstön välisestä yhteistyöstä,
- palvelutarpeen arvioinnista ja kotiin annettavien palveluiden saannin kriteereistä ja toteutuksesta,
- palvelusetelistä,
- kuntalaisten mahdollisuudesta ja kanavista palautteenantoon,
- etäpalveluista,
- ympärivuorokautisen asumisen ruokapalveluiden ja ruokailun toteuttamisesta sekä
- Saarenkartanon asukkaiden hyvinvointia tukevan toiminnan rahoittamisesta testamentti- ja lahjoitusvaroin.

57**Hailuodon kunnan ajankohtaiset asiat****Vanhus- ja vammaisneuvosto**

Selostus:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan vanhus- ja vammaisneuvoston varajäsen Anne Junnikkala, lähidemokratiatoimikunnan jäsen Leena Luoma-Aho sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori Mervi Pirkola esittelevät.

Päätös:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan vanhus- ja vammaisneuvoston varajäsen Anne Junnikkala esitteli:

- sivistys- ja hyvinvointilautakunta suositteli 13.11.2024 päätöksessään kunnanhallitukselle, että Hailuodon kuntaan hankitaan liukuesteitä yli 65-vuotiaille.
- Hailuodon kunta hakee ehdokkaita vuoden kulttuuriteko 2024-tunnustuspalkinnon saajaksi. Ehdotuksia otetaan vastaan ajalla 1.12-31.12.2024.

Lähidemokratiatoimikunnan jäsen Leena Luoma-Aho oli estynyt osallistumasta kokoukseen. Puheenjohtaja Anneli Viitaluoma kertoi, että lähidemokratiatoimikunnan kokouksia ei ole ollut 29.10-10.12.2024 välisenä aikana. Osa osallistavan budjetoinnin toimenpiteistä on toteutuksessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori Mervi Pirkola esitteli:

- ennakkotieto terveyden edistämisen määrärahahaun ehdollisesta päätöksestä ikääntyneiden hyvinvointia ja toimintakykyä edistävän ryhmätoiminnan kehittämiseen,
- Hailuodon hyvinvointisuunnitelma 2024–2025 esiteltiin kunnanhallitukselle 3.12.2024,
- hyvinvointikertomustyön ja laajan hyvinvointikertomuksen valmistelun eteneminen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto keskusteli ja esitti, että:

- hyvinvointisuunnitelmasta järjestetään kuntalaisille infotilaisuus,
- kommentointimahdollisuus toteutetaan alkuvuodesta,
- hyvinvointisuunnitelmaan on mahdollisuus tutustua paperiversiona,
- hyvinvointisuunnitelmaa on mahdollisuus kommentoida paperilomakkeella.

Hyvinvointikoordinaattori vie esityksen tiedoksi kunnanjohtajalle ja sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle.

58**Kuntalaisten palautetta vanhus- ja vammaisneuvostolle****Vanhus- ja vammaisneuvosto****Selostus:**

Vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet saavat kuntalaisilta suoraan palautetta tai ehdotuksia ja tekevät huomioita, joista keskustellaan neuvoston kokouksissa.

Asiat käsitellään aina yleisellä tasolla, eikä kokous ota kantaa yksilöiden tilanteisiin.

Päätös:

Vanhus- ja vammaisneuvosto suosittelee teknistä toimea informoimaan kuntatiedotteessa Ojavilkin asunnoista ikääntyneille ja liikuntarajoitteisille.

Neuvoston jäsenet ovat välittäneet kuljetuspalveluista palautetta Pohteen asiakaspalautekanavaan.

59**Pohteen vanhus- ja vammaisneuvoston ajankohtaiset asiat****Vanhus- ja vammaisneuvosto****Selostus:**

Pohteen vammaisneuvoston jäsen Raili Louhimaa sekä Pohteen vanhusneuvoston jäsen Anneli Viitaluoma esittelevät.

Päätös:

Pohteen vammaisneuvoston jäsen Raili Louhimaa esitteli Pohteen vammaisneuvoston 4.12.2024 kokouksessa käsitellyt asiat:

- Vammaispalvelujen ajankohtaiskatsaus.
- BusinessOulu työllisyyspalvelut Sari Käsmä TE2024-uudistus ja työllistymisen tuki.
- Pohde asiakaspalautejärjestelmä ja sen kehittäminen.
- Kuntouttava toiminta Pohteen toimipisteissä
- Valittiin työryhmä valmistelemaan vammaisystävällisen toimijan palkitsemiseen liittyvät periaatteet ja kriteerit.
- Tervia Logistiikka järjesti infon järjestöille 2.12.2024 (projektipäällikkö Tanja Witick)
- Vammaisfoorumi; Hyvinvointialueiden vammaisneuvostoille tapaaminen 25.11.2024

Pohteen vanhusneuvoston jäsen Anneli Viitaluoma esitteli Pohteen vanhusneuvoston 9.12.2024 kokouksessa käsitellyt asiat:

- Pohteen asiakaspalautejärjestelmä:
 - Palautteen voi antaa paperisena, palautelaitteella tai sähköisesti.
 - Palautteen voi antaa myös älypuhelimella QR-koodin skannaamalla.
 - Palautteen antaminen tärkeää, sillä samalla osallistutaan palvelujen kehittämiseen.
 - Palautteet käsitellään yksiköissä ja se mahdollistaa palautteen nopean käsittelyn.
 - Palautteen antajaan ollaan yhteydessä, jos hän on jättänyt yhteystiedot.
 - Palautteet kerätään yhteen ja julkaistaan Pohteen sivuilla.

- Palautejärjestelmästä tullaan mielellään pitämään info-tilaisuuksia.
- Digitaalisen asiointi:
 - Digitaalisen asiointin verkkosivun kautta saa ohjausta digitaaliseen asiointiin.
 - Verkkosivu löytyy Pohteen etusivun kautta, palvelut>digitaaliset palvelut> tukea digitaaliseen asiointiin. Löytyy ohjeet mm. kirjautumisesta chat-vastaanotolle.
 - Huomioitava, että toisen puolesta asiointi edellyttää valtuutuksen antamista suomi.fi sivuston kautta.
 - Tarvittaessa tullaan pitämään info-tilaisuus.
- Ikäihmisten palvelut 2025:
 - 75 v. täyttäneiden määrä kasvaa n. 1700 vuonna 2025
 - Ympäri vuorokautisen asumisen henkilöstömitoitus laskee 0,60 työntekijää asiakasta kohti.
 - Ympäri vuorokautisen palveluasumisen vähentämistä jatketaan ja oman palvelutuotannon yksiköiden kustannusrakennetta yhtenäistetään.
 - Ikäihmisten hyvinvointitapaamisten ja omaishoitajien terveystarkastuksia laajennetaan koko alueelle.
 - Henkilöstön koulutukseen panostetaan ja työhyvinvointiin liittyviä toimia lisätään.
 - Esiteltiin ”Kotihoidon palvelusetelin sääntökirja” – luonnos.

60**Hailuodon vanhus- ja vammaisneuvoston ajankohtaiset asiat****Vanhus- ja vammaisneuvosto**

Selostus:

- Palaute 30.10.2024 valtakunnallisesta Vanhusneuvostopäivästä.
- Palaute 25.11.2024 järjestetystä Vammaispalveluseminaarista ”Täyttä elämää - vammaispalvelut muutoksessa”.
- Vanhus- ja vammaisneuvoston osallistuminen 4.12 ja 11.12 asukastuvan tapahtumiin.
- Asukastuvan aiheita tammikuussa 2025.
- Kaatumisten ehkäisyn päivä keväällä 2025.
- Hailuodon vanhus- ja vammaisneuvoston vuoden 2025 toimintasuunnitelma; teemat ja kevään kokousaikataulu.
- Häiriöihin ja kriiseihin varautuminen.

Päätös:

- Merkittiin, että puheenjohtaja Anneli Viitaluoma poistui klo 13.33 ja varapuheenjohtaja Airi Sipilä siirtyi puheenjohtajaksi.
- Valtakunnallisen Vanhusneuvostopäivään osallistui etäyhteyden välityksellä neuvostosta kolme jäsentä. Puheenjohtaja Anneli Viitaluoman neuvostolle antama kirjallinen palaute:

Vanhusneuvostopäivän teemana oli ”Mikä tuo meidät yhteen”. Digitaidot ja palvelujen muuttuminen digitaalisiksi olivat myös käsiteltyjä aiheita. Esimerkiksi netin kautta tehtäviin hakemuksiin tulee jatkossa päätökset digitaalisiksi. Ryhmätyönä vastasimme päivän aiheisiin liittyviin kysymyksiin:

Mikä tuo meidät yhteen:

Oma aktiivisuus on tärkeää. Halu osallistua toimintoihin ja olla mukana vaikuttamassa, arvioimassa ja kehittämässä asioita sekä

huolehtia omasta hyvinvoinnista. Toisaalta sitten on niitäkin, jotka eivät lähde kotoa syystä tai toisesta, odottavat että joku tulisi käymään. Ei myöskään tunneta esim. kuntosalitoimintaa ja pidetään sitä nuorempien paikkana. On myös totuttu, että tehdään työt ja kotihommat ja vieläkin ajatus, että muuhun ei ole aikaa. Millaiset asiat vievät meitä kauemmaksi toisistamme:

Arkuus, häpeä, ennakoluulot, omat voimavarat sekä taloudelliset tekijät (ei ole varaa osallistua) vievät meidät kauemmaksi toisistamme.

Onko digi yhdistäjä vai erottaja:

Voi yhdistää, esim. internetin ym. vertaisryhmät ja harrasteryhmät. Enempi kuitenkin erottaa. Monella, varsinkin ikääntyneellä on puutteelliset digitaidot, ei ole laitteita, ei välttämättä halua tai uskalleta käyttää tietokonetta tai älypuhelinia. Tiedottamista on liikaa verkon välityksellä; tieto ei tavoita kaikkia.

Miten erilaisista taustoista tulevat voisivat kohdata toisistaan:

Yhteiset kokoontumiset, asukastuvat, teematapahtumat (maahanmuuttajien elämään, historiaan tutustuminen), avoin suhtautuminen ja halu tutustua.

Mikä on hyvinvoinnin ja terveyden merkitys:

Yksilöllinen käsite. Sairaus ei välttämättä ole heikentävä tekijä, jos riittäviä palveluja ym. tukitoimia on saatavilla ja niistä on tietoa. Hyvinvointi ja terveyden edistäminen ovat myös omalla vastuulla. Hyvinvointi on jokaisen perusoikeus ja yhteistyössä sitä tulee edistää. Päätöksenteossa asiaa tarkasteltava erilaisissa elämänvaiheissa olevien kohdalta.

- Vammaispalveluseminaarin ”Täyttä elämää – vammaispalvelut muutoksessa” 25.11.2024 järjestivät Pohteen vammaisneuvosto, maakunnallinen vammaisjärjestöjen verkosto sekä RRP2-hankkeen vammaispalvelujen kehittämisen kokonaisuus. Seminaariin osallistui n. 80 henkilöä paikanpäällä ja n. 200 henkilöä etäyhteyden välityksellä. Tilaisuudesta on julkaistu tallenne.
- Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistui 4.12 ja 11.12 asukastuvan ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen muun muassa osallistumalla askartelutarvikkeiden hankintaan sekä tarjoiluun. Neuvosto keskusteli tammikuun ohjelmasta ja asukastupatoiminnan

kehittämistarpeista. Tammikuussa asukastupatoimintaan osallistuvilta kerätään toiminnasta palautetta, jonka jälkeen keskustelua jatketaan tulevissa neuvoston kokouksissa.

- Kaatumisten ehkäisyn teemapäivä toteutetaan Hailuodossa keväällä 2025 yhteistyössä Pohteen toimijoiden kanssa.

- Käsitellään Hailuodon vanhus- ja vammaisneuvoston vuoden 2025 toimintasuunnitelma; teemat ja kevään kokousaikataulu sekä häiriöihin ja kriiseihin varautuminen seuraavassa vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksessa.

61**Muut esille tulevat asiat****Vanhus- ja vammaisneuvosto**

Päätös: Ikäinstituutin liikunnallinen teemaviikko Ikiliikkuja toteutetaan 10-16.3.2024. Viikko tarjoaa tietoa ja vinkkejä arkiliikkumisesta sekä monipuolisia liikkumismahdollisuuksia senioreille. Teemaviikon pääviesti on, että jokainen voi löytää itselleen sopivan tavan liikkua.

62

Kokouksen päättäminen

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Päätös: Varapuheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.23.